

2a Circular

ON IBERS A L'EBRE

III CONGRÉS INTERNACIONAL

TIVISSA
10, 11 i 12 NOV. 2023

Organitzat per:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Ajuntament de Tivissa

Amb la col·laboració de:

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

Museu d'Arqueologia
de Catalunya

AMPLIACIÓ DE TERMINI

L'organització del III Congrés Internacional Ibers a l'Ebre, que tindrà lloc al Casal Cultural de Tivissa del 10 al 12 del proper mes de novembre, vol comunicar que s'amplia el termini per poder presentar propostes de pòster fins al 6 d'octubre. S'haurà d'enviar un breu resum de 500-700 caràcters que indiqui nom i cognoms dels autors, filiació, títol de l'estudi i bloc temàtic al qual s'adscriu. Les propostes s'han d'enviar al correu electrònic ibersebre2023congres@gmail.com. Es comunicarà l'acceptació de les propostes el dia 9 d'octubre. Durant els dies del congrés els assistents podran votar quins són els 3 millors pòsters del congrés i els guanyadors obtindran un diploma i un obsequi de l'organització.

INSCRIPCIÓ

Totes les persones que vulguin participar en el congrés, tant si són autors d'un pòster com si hi volen assistir d'oients, hauran de formalitzar la seva inscripció abans del 29 d'octubre mitjançant el formulari <https://forms.gle/qcE6SYS3z33myuFr5>

La inscripció serà gratuïta per a tothom que hagi fet la inscripció en el termini indicat, gràcies al fet que el congrés ha estat completament subvencionat per les entitats organitzadores. Aquesta inscripció permet accedir a les sessions dels tres dies de congrés i la visita guiada a la ciutat de **kum** (Castellet de Banyoles). Tots els treballs rebran el certificat d'assistència corresponent.

VIATGE

Existeixen diferents línies d'autobús:

- Des de Barcelona: www.hife.es
- Des de Móra d'Ebre: www.autocaresplana.pesvalencia.com
- Des de Reus: www.autocaresplana.pesvalencia.com

En cas de viatjar en vehicle particular, recomanem que aparqueu a la zona del camp de futbol.

ESTADA

Pel que fa a l'allotjament, cal destacar que Tivissa disposa d'alberg municipal amb habitacions i bungalows: <https://campingalbergtivissa.cat/>

També podreu trobar altres propostes en la següent pàgina web: <http://turismetivissa.com/ca/allotjaments/>

2a Circular

TIVISSA
10, 11 i 12 NOV. 2023

SEU DEL CONGRÉS

El municipi de Tivissa està situat al sud-est de la comarca de la Ribera d'Ebre. S'estén al llarg de 208 Km i ocupa gairebé un quart de la comarca. El municipi compta amb quatre nuclis de població: Llaberia, La Serra d'Almos, Darmós i Tivissa, que dona nom al municipi.

L'Ajuntament de Tivissa sempre ha estat interessat en el patrimoni arqueològic. La seva història recent ha estat lligada intrínsecament al jaciment del Castellet de Banyoles, un dels més significats de l'arqueologia ibèrica des dels inicis del segle XX, amb el descobriment de l'anomenat tresor de Tivissa primer, l'excavació de les torres pentagonals ulteriorment, la recent delimitació de la trama urbana de la ciutat ibèrica i recentment el descobriment del seu topònim iber: **kum**. Precisament aquest any 2023 fa 25 anys de les excavacions efectuades al jaciment ibèric del Castellet de Banyoles de Tivissa (Ribera d'Ebre) per l'equip actual d'investigació.

Les sessions del congrés es duran a terme al Casal Cultural de Tivissa (c/ del Portell, 2), on es faran les ponències, les taules de debat i on també estarà el lloc d'exposició dels pòsters.

SOPAR DE CLOENDA

Es farà un sopar de cloenda el dissabte 11 a l'alberg de Tivissa. El sopar tindrà un preu de 20€, que hauran d'abonar-se en el mateix moment que es recullin les credencials del congrés.

VISITA GUIADA A LA CIUTAT DE KUM

El diumenge 12 es farà una visita guiada a la Ciutat **kum** (Castellet de Banyoles), on es presentarà el projecte de realitat augmentada del jaciment. Els interessats a assistir-hi hauran d'anar fins al jaciment amb els seus propis mitjans.

DIVENDRES 10 DE NOVEMBRE

MATÍ ———

08:30 - 09:00 Lliurament de les credencials i la documentació

09:00 - 09:15 Acte inaugural:
Joan Cedó Sans (Alcalde de Tivissa)
Jaume Buxeda i Garrigós (Vicedegà de Recerca de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona)
Sonia Hernández (Directora General de Patrimoni Cultural)

09:15 - 09:45 Conferència inaugural. **Núria Rafel i Fontanals**: "Els Ibers de l'Ebre entre dos congressos, 2011-2023"

Sessió 1: Abans dels Ilercavons

09:45 - 10:15 **David Garcia i Rubert**: "Les Terres de l'Ebre i les del Sénia durant la primera edat del ferro"

10:15 - 11:15 Taula rodona

11:15 - 11:45 Pausa cafè

Sessió 2: Marc cronològic

11:45 - 12:15 **Jordi Diloli**: "La periodització de la Protohistòria a les Terres de l'Ebre. Els horitzons cronoculturals a debat"

12:15 - 13:15 Taula rodona

TARDA ———

Sessió 3: Pràctiques rituals i món funerari

15:00 - 15:30 **Luis Fatás, Samuel Sardà**: "Pràctiques rituals i ideologia en espais domèstics i funeraris dels pobles ibers de l'Ebre"

15:30 - 16:30 Taula rodona

16:30 - 17:00 Pausa/cafè

Sessió 4: Estructures de poblament, arquitectura i urbanisme

17:00 - 17:30 **Carme Belarte, David Asensio, Rafel Jornet, Jaume Noguera**: "Organització del territori i urbanisme a la Vall de l'Ebre durant l'ibèric ple"

17:30 - 18:30 Taula rodona

DISSABTE 11 DE NOVEMBRE

MATÍ ———

Sessió 5: Evolució estructural, tècnica, funcional i simbòlica de les fortificacions durant el primer mil·lenni aC.

09:00 - 09:30 **Rafel Jornet, Pierre Moret, José Antonio Benavente**: "Els sistemes defensius de les comunitats iberes a la vall de l'Ebre: origen, funcions i evolució estructural"

09:30 - 10:30 Taula rodona

10:30 - 11:00 Pausa/cafè

Sessió 6: Cultura material

11:00 - 11:30 **David Asensio**: "Societat i economia de les comunitats ilercavones a través de la cultura material: els conjunts ceràmics"

11:30 - 12:00 **Dani López**: "Al pa, pa, i al vi, vi i l'aigua clara. L'agricultura cerealícola i la viticultura protohistòriques a través de l'arqueobotànica (carpologia) a les Terres de l'Ebre i les del Sénia"

12:00 - 13:00 Taula rodona

TARDA ———

Sessió 7: Arqueologia del conflicte

15:00 - 15:30 **Jaume Noguera**: "Evidències arqueològiques de la Segona Guerra Púnica en els assentaments ilercavons"

15:30 - 16:30 Taula rodona

16:30 - 17:00 Pausa/cafè

Sessió 8: Hiberus Flumen

17:00 - 17:30 **Francisco Romeo, Jordi Principal**: "El final de la Cultura Ibèrica a la Vall de l'Ebre"

17:30 - 18:30 Taula rodona

21:00 Sopar de cloenda (Alberg de Tivissa)

DIUMENGE 12 DE NOVEMBRE

MATÍ ———

Sessió 9: Socialització del Patrimoni

09:00 - 09:30 **Tània Álvarez, Carme Bergés**: "La gestió del patrimoni arqueològic: del coneixement a la difusió"

09:30 - 10:00 **Jusèp Boya i Busquet**: "La difusió del patrimoni ibèric a Catalunya: la visió i l'aportació del MAC"

10:00 - 11:00 Taula rodona

Pausa/cafè

11:00 - 11:30 Cloenda (representants institucionals i del comitè)

11:30 - 13:00 Visita a la ciutat de **kum** / Castellet de Banyoles: aplicació de la tecnologia 5G a la realitat augmentada